

Nr 467.

Av herr **Anderberg m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående skyldighet för kommun att avsätta medel till skatteregleringsfond åren 1953 och 1954, m. m.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 228 med förslag till lag angående skyldighet för kommun att avsätta medel till skatteregleringsfond åren 1953 och 1954 har i sista stycket i den ifrågasatta lagens 1 § intagits bestämmelse om att länsstyrelse under vissa förutsättningar skall kunna innehålla kommun tillkommande skattemedel. Någon anordning av detta slag var icke förutsatt i den departementspromemoria, som ligger till grund för propositionen och som de tre kommunförbunden yttrat sig över.

Ett innehållande av den del av avräkningslikviden, som bort avsättas till skatteregleringsfond, kan givetvis icke ske utan föregående kontrollåtgärder från länsstyrelsernas sida. Om denna kontroll skall ha någon mening, måste den i förekommande fall innebära att en undersökning äger rum i fråga om budgetunderskotten. Länsstyrelserna torde dock praktiskt taget sakna personal, som har kompetens att bedöma kommunala stater och räkenskaper. Den omständigheten att landskommunernas redovisningsväsen icke är enhetligt ordnat skulle i hög grad försvåra granskningen.

I fråga om önskvärdheten av ökade avsättningar till skatteregleringsfond sammanfalla de penningpolitiska strävandena med de kommunala synpunkterna. En lag om fonderingstvång för kommunerna måste dock först som sist bygga på lojalitet från kommunernas sida. Möjligheterna att kringgå bestämmelserna torde i själva verket bli tämligen obegränsade, därest icke ytterst minutiösa kontrollanordningar genomföras. En förnuftigt tillrättalagd upplysningsverksamhet — i första hand från kommunförbundens sida — måste i detta fall vara ett effektivare medel att få kommunerna att handla i lagens anda än den föreslagna kontrollåtgärden. Om kommun i enstaka fall skulle underlåta att ställa sig fonderingstvånget till efterrättelse, skulle den penningpolitiska effekten knappast ernås genom ett innehållande av den del av avräkningslikviden, som bort fonderas. Kommunen skulle ju i sådant fall för att få täckning för de budgeterade utgifterna nödgas lita till tillfällig upplåning, såvida den icke kan lyfta erforderliga rörelsemedel från egen bankräkning.

Det är enligt vår mening onödigt att i kommunallagstiftningen införa en helt ny kontrollmetod med tillhörande sanktioner, allra helst som kontrollen i och för sig icke skulle fylla något egentligt behov men ändå vara svår att genomföra för länsstyrelserna. Som jämförelse kan nämnas att hela det kommunala förmögenhetsskyddet, med undantag för lånekontrollen, helt bygger på kommunernas lojalitet. Det måste i detta fall vara tillräckligt med den statistiska uppgiftsskyldighet rörande fondavsättning, som skulle åläggas kommunerna (s. 28 i propositionen).

Med stöd av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta, att bestämmelserna i lagförslaget 1 § sista stycket om innehållande av avräkningslikvid måtte utgå.

Stockholm den 23 april 1952.

Rud. Anderberg.

F. Thun.

And. Sundvik.

Gust. Sundelin.

Carl Eskilsson.

Gottfrid Karlsson.

A. Gillström.

Einar Eriksson.

Gunnar Lodenius.

Osc. Werner.

Hjalmar Nilsson
i Kramfors.

Olof Pålsson.
